

Oljeavskiljare - egenkontroll

Alla verksamhetsutövare är skyldiga att själva undersöka och kontrollera sin oljeavskiljare för att säkerställa att den hålls i gott skick. I egenkontrollen bör ingå att en sakkunnig person **minst var sjätte månad**;

1. Mäter nivån på slam och olja i oljeavskiljaren
2. Kontrollerar koalesensfiltret. Om filtret är igensatt ska det rengöras och om det är skadat ska det lagas eller bytas ut.
3. Kontrollerar funktion och behov av rengöring hos följande givare;
 - a. skiktgivare som larmar vid maximal oljenivå
 - b. slamgivare som varnar vid maximal slamnivå och
 - c. dämpningslarm som varnar vid översvämning i avskiljaren.
4. Kontrollerar funktion och behov av rengöring i utrustning för automatisk stängning av oljeavskiljarens utlopp.
5. Kontrollerar och rengör provtagningsbrunnen och utloppsrännan

Om verksamheten önskar ett längre tömningsintervall än en gång om året bör kontroll av slam- och oljenivån göras oftare än var sjätte månad.

Mätning av tjocklek på bottenlam- och oljeskikt kan göras med hjälp av ett kontrollrör eller med en sticka som bestryks med en speciell vattenpasta.

Upptäckta fel ska omgående åtgärdas och större avlagringar ska tas bort. Tömning och rengöring av avskiljaren ska göras om det behövs, till exempel vid mycket slam. Det finns ofta ett produktblad för oljeavskiljaren där det anges hur den ska skötas.

Anmälningsskyldiga verksamheter ska föra driftjournaler med dokumenterade rutiner för kontroll, mätning och tömning av oljeavskiljaren. Resultatet av utförda kontroller, mätningar och tömningar ska journalföras. Journalerna ska på begäran visas för tillsynsmyndigheten. De ska även innehålla anteckningar om särskilda händelser (till exempel reparationer eller olyckor). Icke anmälningsskyldiga verksamheter bör också journalföra enligt ovan men är inte förpliktigade att skriftligt dokumentera sin egenkontroll.

Även om avskiljaren är tillverkad innan SS-EN 858 infördes, eller om den av annat skäl inte tillverkats enligt standarden så ska egenkontrollen göras enligt ovan i de delar det är möjligt.

Egenkontrollen bör även ske enligt de skötselanvisningar som tillverkaren ofta bifogar oljeavskiljaren.

Provtagning

Verksamheter som bedriver någon form av tvätt eller kontinuerligt släpper ut processavloppsvatten ska kunna visa att oljeavskiljaren är rätt dimensionerad och har en tillräcklig rening av sitt avloppsvatten.

Prov tas på utgående vatten och analysresultatet är vägledande för eventuella åtgärdsbehov. Den person som utför provtagningen ska vara ackrediterad eller ha motsvarande kunskaper. Om oljeindex eller övriga analyserade parametrar överskrider tillåtna riktvärden kan krav ställas på installation av kompletterande rening och eller byte till Klass I-avskiljare, alternativt förbud mot tvätt eller andra utsläpp till ledningsnätet.

Femårsbesiktning

En större besiktning, en så kallad ”femårsbesiktning”, ska enligt SS-EN 858 göras av alla oljeavskiljare minst vart femte år. I besiktningen kontrolleras följande funktioner:

1. Systemets täthet
2. Hållfasthetsmässigt skick
3. Inre beläggningar, om sådana finns
4. Skick på inbyggda delar, till exempel koalesatorn
5. Skick på elektriska enheter och komponenter
6. Kontroll av inställning för automatisk avstängningsenhet

Femårsbesiktningen ska utföras av ett ackrediterat företag eller av ett företag som bedöms ha motsvarande kunskap.

Tömning

Oljeavskiljare ska tömmas regelbundet och generellt rekommenderas minst en gång per år samt extra tömning vid behov. I praktiken är det för mindre verksamheter ofta både onödigt och orimligt att tömma så ofta som en gång om året eftersom avskiljarens maxkapacitet inte är nådd. Det är heller inte

miljömässigt försvarbart med tunga transporter av vatten för behandling som farligt avfall.

Oljeavskiljaren kan tömmas mer sällan om olje- och slamskiktets tjocklek kontrolleras regelbundet och kontrollen journalförs samt om kontrollen visar att olje- och slamskiktets tjocklek ligger under nivåer för tömning. Äldre avskiljare har generellt sett en lagringskapacitet på 5 centimeter olja och 15-20 centimeter slam. Enligt SS-EN 858 rekommenderas tömning när 50 procent av slamvolymen eller 80 procent av oljeavskiljarens förvaringskapacitet uppnåtts för slam- och oljeavskiljare som är dimensionerade enligt SS-EN 858.

Kemikalier

En del kemiska produkter kan sätta oljeavskiljarens funktion ur spel. Säkerställ därför att inga kemikalier riskerar att oavsiktligt släppas till oljeavskiljaren. Detta kan göras genom att sätta igen golvavlopp där kemikalier förvaras eller genom att förvara kemiska produkter invallat.

Vissa avfettnings- och tvättmedel bildar oljeemulsioner, det vill säga mikrodroppar av olja, vilket gör att oljan inte avskiljs från avloppsvattnet. *Självspaltande** eller självseparerande avfettningsmedel ska därför användas.

**Med självspaltande medel menas att rengöringsmedlet inte bildar stabila emulsioner med lätta vätskor som olja eller bensin. Dessutom ska medlet vara lätt nedbrytbart och det ska inte påverka sedimenteringen av smuts och andra fasta partiklar. Tillverkaren av rengöringsmedlet ska försäkra att det inte innehåller halogenerade substanser eller BTX-aromater (bensen, toluen och xylene). Det ska även medfölja en bruksanvisning med en beskrivning av vilka effekterna blir om man blandar medlet med andra rengöringsmedel (speciellt avseende separeringsprocessen). Se normen SS-EN 858-2 för mer information.*

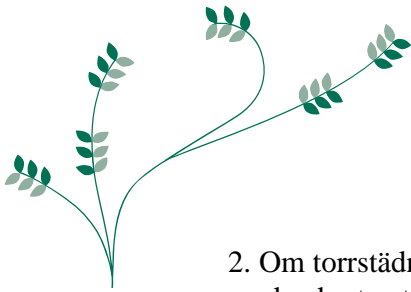
På vissa säkerhetsdatablad står det ”bildar inga stabila mikroemulsioner” för den aktuella kemikalien vilket innebär att den är självspaltande.

Olje- och slamavskiljare är inte tillräckliga som barriärer för rening av golvskurvatten. Om dessutom rengöringsmedel används kan det vara direkt olämpligt att leda vattnet via olje- och slamavskiljare eftersom många rengöringsmedel hindrar löst smuts att sedimentera

För att minska utsläpp av tungmetaller från skurvatten till avlopp kan man göra enligt följande:

1. Ett första steg är att enbart torrstäda golvet. Det innebär att man sopar eller dammsuger golven, och att smutsen tas om hand som avfall eller farligt avfall.

2. Om torrstädning inte räcker som rengöring kan man skura eller spola golvet med enbart vatten. Vattnet ska sedan sedimentera under minst en veckas tid. Klarfasen från sedimenteringen kan hällas i avloppet. Den sedimenterade, tjocka fasen får inte hällas i avloppet utan ska tas om hand som avfall eller farligt avfall.

3. Om rengöringsmedel behöver användas så ska man använda ett så kallat självspaltande medel. Självspaltande rengöringsmedel bildar inte stabila emulsioner med lätta vätskor (det vill säga olja/bensin). Medlet ska dessutom vara nedbrytbart och det ska inte påverka sedimenteringen av smuts och andra fasta partiklar.

4. Om golvscurvattnet inte sedimenterar efter flera dagar måste vattnet genomgå mer avancerad rening. Det kan exempelvis vara kemisk fällning och efterföljande sedimentering (minst en vecka), där klarfasen kan ledas till avloppet och den tjocka fasen tas om hand som avfall eller farligt avfall.

Vid låg dosering av vissa rengöringsmedel kan det räcka med sedimentering enligt punkt 2.

5. Om man inte har möjlighet att själv hantera golvscurvattnet kan hela fasen tas om hand som farligt avfall för extern behandling.

